

Ziņojums par Latvijas Republikas 2010.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem

2010.gadā valsts budžeta izpildi un fiskālo mērķu sasniegšanu sekmēja Latvijas ekonomikas pakāpeniska stabilizācija un attīstības tendences. Ekonomikas restrukturizācija un Latvijas rūpniecības konkurētspējas atgūšana ārvalstu tirgos, saglabājoties noturīgam ārējam pieprasījumam galvenajās Latvijas tirdzniecības partnervalstīs, veicinājusi rūpniecības īpatsvara pieaugumu ekonomikā un eksporta kāpumu. Pēc 2009.gadā piedzīvotā ievērojamā iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) krituma par 18%, IKP salīdzināmās cenās 2010.gadā samazinājās par 0,3%, bet 2011.gadā jau gaidāma izaugsme 3,3% apmērā. Ekonomikas izaugsmes atjaunošanās, valsts finanšu sistēmas stabilizēšanās un stingras fiskālās politikas īstenošana sekmēja valsts kredītreitinga uzlabošanos un investoru uzticības ekonomikai un valsts maksāspējai atgūšanu, par ko liecina valsts parāda vērtspapīru likmju ievērojams kritums un investoru intereses par ieguldījumiem vidējā termiņa un ilgtermiņa valsts vērtspapīros pieaugums.

Laikā, kad valstiskās aizņemšanās iespējas finanšu tirgos bija stipri ierobežotas, starptautiskā aizņēmuma programmas finansējums sniedza svarīgu atbalstu valsts kredītspējas nodrošināšanai. Turpmāk valsts budžeta un parāda saistību finansēšana, t.sk. starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros piešķirto aizdevumu pārfinansēšana, būs jānodrošina, valstij veicot aizņēmumus iekšējos un starptautiskajos finanšu tirgos. Līdz ar to fiskālās disciplīnas stiprināšana un fiskālās ilgtspējas nodrošināšana ir būtiska valsts konkurētspējas nodrošināšanai, kā arī turpmākai starptautisko investoru uzticības valsts finanšu sistēmai un valsts kredītspējai stiprināšanai.

Valsts makroekonomiskās stabilitātes un izaugsmes nodrošināšana, virzoties uz stratēģisko mērķi nodrošināt valsts pievienošanos eirozonai 2014.gadā, ir prioritāra un sasniedzama, ievērojot stingru fiskālo disciplīnu un veicot fiskālo konsolidāciju, vienlaikus īstenojot efektīvu Eiropas Savienības fondu finansējuma apguvi pilnā apmērā, lai jau 2012.gadā nodrošinātu Māstrihtas kritēriju ievērošanu fiskālās politikas jomā. 2011.gadā un turpmāk īpaši aktuāli ir īstenot tās Eiropas Savienības fondu programmas, kuras veicina ekonomisko aktivitāti, ieņēmumu palielināšanu valsts budžetā, nodrošina sociālās spriedzes mazināšanu un uzlabo prioritāro nozaru infrastruktūru. Lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspēju, Latvija par galveno mērķi ir noteikusi valsts konsolidētā kopbudžeta deficīta mazināšanu, veicot nepieciešamo budžeta konsolidāciju un īstenojot strukturālās reformas, tai skaitā sociālās apdrošināšanas, izglītības un veselības aprūpē.

Latvijas Republikas valsts budžets sekmīgi izpildīts atbilstoši likumā „Par valsts budžetu 2010.gadam” un tā grozījumos noteiktajām galvenajām prioritātēm: veikt pamatotu, samērīgu nozaru izdevumu samazinājumu, nodrošināt finansējumu nozaru prioritārajiem pasākumiem, īstenot 2007. - 2013.gada programmēšanas perioda Eiropas Savienības fondu finansētos projektus un nodrošināt pieaugošos izdevumus sociālajai aizsardzībai, nepārsniedzot budžeta deficīta maksimāli pieļaujamo līmeni.

2010.gadā gan budžeta ieņēmumi, gan izdevumi bijuši nedaudz mazāki salīdzinājumā ar valsts budžeta likumā apstiprinātajiem. 2010.gadā valsts budžets (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) bija ar finansiālo deficītu 872,0 milj. latu jeb 6,9% no IKP, kas ir nedaudz lielāks nekā 2009. gada valsts budžeta finansiālais deficīts 843,4 milj. latu jeb 6,5% no IKP. Pieaugums galvenokārt saistīts ar izdevumu palielinājumu 2010.gada decembrī, novirzot līdzekļus Latvijas ekonomikai nozīmīgu Eiropas Savienības fondu projektu līdzfinansējuma nodrošināšanai.

Kopumā 2010.gada valsts konsolidētā kopbudžeta (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) finansiālais deficīts bija 798,0 milj. latu jeb 6,3% no IKP, būtiski samazinoties salīdzinājumā ar 2009.gadā valsts konsolidētā kopbudžeta deficītu 897,9 milj. latu jeb 6,9% no IKP. Konsolidētā kopbudžeta deficīta samazinājumu noteica gan kopbudžeta izdevumu straujāks samazinājums salīdzinājumā ar ieņēmumu samazinājumu, gan pašvaldību konsolidētā budžeta pārpalikums salīdzinājumā ar finansiālo deficītu 60,6 milj. latu 2009.gadā. Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 2010.gadā bija 4 603,8 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2009.gadu samazinājās par 124,5 milj. latu jeb 2,6%, un to izraisīja galvenokārt nodokļu un nenodokļu ieņēmumu kritums. Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi 2010.gadā samazinājās straujāk nekā ieņēmumi, un bija 5 401,8 milj. latu, kas ir par 224,5 milj. latu jeb 4,2% mazāk nekā 2009.gadā. Kopbudžeta izdevumu samazinājumu 2010.gadā salīdzinājumā ar 2009.gadu nodrošināja valsts pamatbudžeta un pašvaldību budžeta izdevumu samazināšanās.

2010.gadā tika apstiprināts AS „Parex banka” restrukturizācijas plāns, kas paredz dažādas kvalitātes aktīvu nodalīšanu, lai panāktu efektīvāku valsts ieguldīto līdzekļu atgūšanu, un kurā ir noteikti valsts sniegtā atbalsta atgūšanas termiņi un apmēri. AS „Parex banka” sniegtais valsts atbalsts uz 2010.gada beigām veidoja 446,32 milj. latu noguldījumu veidā, 163,40 milj. latu valsts galvojumu veidā, 166,57 milj. latu kā ieguldījums pamatkapitālā. Valsts atbalsts AS „Citadeles banka” uz 2010.gada beigām veidoja 131,00 milj. latu noguldījumu veidā, 122,46 milj. latu ieguldījums pamatkapitālā (t. sk., valsts ieguldījumi subordinētajā kapitālā 45,21 milj. latu). Atbilstoši AS „Parex banka”

restrukturizācijas plānā minētajiem pieņēmumiem un ievērojot piesardzības principu grāmatvedības uzskaitē, valsts budžeta finanšu bilanci uz 2010.gada 31.decembri izveidoti uzkrājumi 333 milj. latu apmērā.

Latvijas Republikas 2010.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk – Pārskats) sagatavots atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.panta prasībām un struktūrai, kas noteikta Ministru kabineta 2008.gada 26.maija noteikumos Nr.362 “Noteikumi par saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtību” (ar grozījumiem), par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim, apkopojot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību pārskatu informāciju.

Pārskatā ietvertie valsts un pašvaldību budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu finanšu pārskati sagatavoti atbilstoši likumam „Par grāmatvedību”, likumam „Par pašvaldībām”, likumam „Par pašvaldību budžetiem”, likumam „Par valsts budžetu 2010.gadam” ar grozījumiem un citiem normatīvajiem aktiem budžeta un grāmatvedības jomā.

Pārskatu veido trīs sējumi, kopā 846 lpp. Pārskata pielikumi Nr.1-40 ir šī Pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Pārskata 1.sējumā iekļauts pārskats un skaidrojumi par valsts konsolidētā kopbudžeta izpildi 2010.gadā, valsts konsolidētā grāmatvedības bilance uz 2010.gada 31.decembri un pārskats par valsts konsolidēto parādu ar skaidrojumiem. Pārskata 2.sējumā iekļauti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumi un valsts budžeta finanšu bilance ar pielikumiem. Pārskata 3.sējumā iekļauti valsts un pašvaldību 2010.gada budžeta izpildes pārskatu kopsavilkumi.

Pārskats ir sagatavots un parakstīts trijos eksemplāros – pa vienam Valsts kontrolei, Ministru kabinetam un Valsts kasei.

Finanšu ministra vietā –
tieslietu ministrs

A.Štokenbergs

Valsts kases pārvaldnieka vietā -
pārvaldnieka vietniece

G.Medne

13.09.2011.
890
Irēna Šuksta
67094210, Irena.Suksta@kase.gov.lv